

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXVII. évfolyam

1. szám

Komárom, 2016. január

Ára 35 cent

JÉZUS ÉLETET MENTŐ HÁLÓJÁBAN

„Jöjjetek utánam, és én emberhalászokká teszek titeket” (Mt 4,19b). Egy új polgári esztendőt kezdünk. Isten teremtett világának örökkévalóságában a mi földi időnk megszámlált, és a testi lét kezdete és vége közé szorított időtáv. De épp ez teszi felettébb fontossá, megismételhetetlenné, s egyben széppé és felelősséggel telivé. Azt jelenti ez, hogy nem mindegy, hogy miként éljük végig, milyen döntéseket hozunk, milyen életpéldával mutatunk utat másoknak. Mindez meghatározója annak is, hogy miként készülünk az örökkévalóságra. Isten megígérte és Jézus Krisztusban elkészítette mindenki számára az örök életet.

Jézus azt mondta, amikor tanítványainak a világ végéről és az azt megelőző történekekről beszélt, hogy „...aki mindvégig kitart, az üdvözül” (Mt 24,13). Az igehely szövegösszefüggéséből egyértelművé válik számunkra, hogy ez a kitartás Jézus Krisztus követésére vonatkozik, aki az ember megváltásának és az örök élet üzenetének lehetőségével érkezett emberi nemzetségünkhöz. Épp ezért ez az evangélium nem zárható határok közé, nem elegyíthető, nem változtatható, nem sajátítható ki, és emiatt ki sem törölhető emberi létünk tudatából. Hanem ott kell, hogy legyen életünk középpontjában, legyen szó bárkiről, bármelyik népről, vagy nemzetről, bármelyik valláshoz tartozóról ebben a világban.

Ezért is szól Jézus nagyon egyértelműen és egyben nagyon keményen a megtérésről, sőt visszautasíthatatlanná teszi hívogatását: „Jöjjetek utánam, és én emberhalászokká teszek titeket” (Mt 4,19).

Ez a felhívás az Ő követésére, egyben az evangélium hirdetésére és az emberek megnyerésére akkor is érvényes, ha nagyon sok ezzel ellentétes folyamatot látunk világunkban. Egyre erőteljesebbé válik az igyekezet arra – még az egyhá-

zakban is –, hogy legalizálásra kerüljenek az ember jogairól, vágyairól, kívánságainak kielégítéséről, értékrendjéről valott emberi elgondolások. Aki el akarja kerülni ilyen téren az ütközéseket, az olyan igába hajtja a fejét, amelynek egyértelmű jellemzője a minden fenntartás nélküli, az Isten törvényét is felülíró tolerancia gyakorlása.

Viszont a Krisztus-követés, az emberhalászat sok ütközéssel jár. Az Isten törvényét Jézus betöltötte, azaz visszaadta igazi súlyát és jelentését, amikor a Hegyi beszédben lépésről lépésre sorra veszi azt, hogy mi mondatott meg a régieknek, s erre Ő maga milyen tanítást ad. A régiek könnyebbé akarták a törvény nyomása alól pl. a házasság, az emberi élet megítélése terén, az Istennek való áldozat bemutatása és a szeretet megélése vonatkozásában. Jézus viszont visszamatat az Isten eredeti akaratára, azaz arra, hogy az ember első dolga az Isten szeretete – amelyből egyértelműen következik törvényeinek tisztelete és megtartása, másodsorban a

felebarát iránti szeretet, azaz a felebarát magunkhoz emelése.

Ez általános érvénnyel bír, bár-hogy is próbáljuk a mi viszonyainkra, a világban történő változásokra vagy a közvélemény alakulására fogni hozzáállásunk megváltoztatását.

Látva tehát azokat a kihívásokat, amelyekkel (minden személyes dolgunk mellett) feltételezhetően szembe kell néznünk ebben az esztendőben – legyen az bár az ember teremtés által kapott nemének kérdése, az egyneműek házasságkötése, a bevándorlók és vallásuk kérdése – szeretettel ajánljuk mindenkinek az evangéliumot, tekintet nélkül nemre, fajra, nemzetre, nyelvre és vallásra.

Ragaszkodjunk tehát az Úr Jézustól kapott háléhoz, a tiszta evangéliumhoz, amely minket is és másokat is megtarthat az életre és az örök életre.

Fazekas László

Fejes István

Egyedüli reményem...

*Egyedüli reményem,
Ó Isten, csak te vagy,
Jövel és nézz meg engem,
Magamra ó ne hagyj!
Ne légy tőlem oly távol,
Könyörülj hű szolgálodon,
Úr Isten, el ne hagyj!*

*Ha a nehéz időkben
Elcsügged a szívem,
Vigasztalást igédben,
Uram, te adj nekem!
Ha kétség közt hányódom
És mentségre nincs módom,
Te tarts meg, Istenem!*

*Uram, a nyomorultat,
A gyöngét el ne hagyj,
Az árvát, elhagyottat
Gyámolítsd te magad!
A szegényt, ki remélve
Csak reád néz az égbe:
Úr Isten, el ne hagyj!*

*A földön ha elvesztem
Szerelmem tárgyait,
Maradjon meg mellettem
Szerelmed és a hit,
Csak azt el ne veszítsem,
Mi benned, ó Úr Isten,
Remélni megtanít!*

*Földi jó és szerencse
Mulanó, mint magunk,
De a hit drága kincse
Örök és fő javunk,
Hitünk áll rendületlen,
Hogy Isten véd szünetlen:
Élünk, vagy meghalunk.*

Az ÚR színe előtt

Köszönöm Neked Istenem, ezt az elmúlt évet. Köszönöm, hogy ma úgy tekinthetek vissza rá, hogy megtartó szeretetedért hálát adhatok Neked. Mert velem voltál a mélységekben, ahol egyedül teljesen elbizonytalanodtam volna és erőt vett volna rajtam a félelem. És velem voltál a magasságokban, ahol oly könnyen megszedíthetett volna a pillanatnyi siker tűnő magabiztossága. Velem voltál a csendben, az elcsendesedésben, az imádságokban, az igelovadásokban, hitem személyes és közösségi eseményeiben, és velem voltál a mindennapok forgatagában, munkáimban és küzdelmeimben, emberi kapcsolataim legkülönbözőbb élethelyzeteiben. Kérlek Téged, Istenem, az elkövetkező évben is légy velem! Hadd tekinthessek úgy az előttem álló esztendőre, hogy annak minden pillanatát a Te megtartó szeretetedre bízom. **Ámen.**

(Hajdú Zoltán Levente)

csábítónak tűnik, tele lehetőséggel, csillogással. Induljak? De mi vár a végén? Nem lehet, hogy csapda? Vergődhetek aztán, mint egy rabul ejtett vad. Keressek egy szűkebb ösvényt? Járhatót, biztonságosat? Mások által kényelmesre taposottat?

Jó lenne tudni, mi a helyes! Az idő kereke csak forog, forog. Honnan indult, hova tart? Hogy kerülök ebbe az egészbe? Hol kezdődött az én időm? Hol végződik majd egykor? Mindennek van eleje és vége. Nekem is, az én időmnek is. Bármilyen hihetetlen és rémisztő is az elmúlás gondolata. Kezdet és vég. Alfa és Omega. Aki ezt mondta magáról, hiszem, felette áll az én kezdetemnek és végemnek.

Rá kell döbennem: nem az a mérvadó, hány-szor fordul velem körbe az idő kereke, hanem az, hogy miként fordul: magam zötykölődöm közben ide-oda, vagy tart Valaki? Ki áll mellettem, ki mellett állok én?

Alfa és Omega. Kezdet és Vég.

—km—

Tépelődés az év kezdetén

Hogy mi az idő? Valami, aminek részese vagyok. Felettem van, körülöttem. Benne vagyok. Szeretném uralni, de kicsi vagyok hozzá. Néha megállítanám, hogy megragadjam a pillanat mélységének varázsát. Máskor felkapaszkodnék a mutatókra és visszatekerném oda, ahol olyan jó volt, biztonság, békesség lengett körül. Oda, ahol másként döntének. Vagy egy-egy ki nem mondott szóhoz.

Fáj, hogy ezt nem tehetem. Ami volt, elmúlt. Soha nem tér vissza – mennyi minden nem történt meg – bárcsak visszahozhatnám az alkalmat. Néha feldolgozhatatlan, hogy elmúlt, ami nem is volt...

Kár, hogy csak a filmekben térhet vissza a főhős egy-egy szituációhoz, hogy változtatáson sorsokon, életen, halálán.

Vajon gyorsan, vagy lassan múlik felettem az idő? Attól függ, mit szeretnék, mit várok, mitől félek, kivel vagyok, kivel szeretnék lenni, szeretek, vagy gyűlölök az adott pillanatban. Van, hogy azon gon-

dolkozom, ólomlába nőtt-e tán a mutatóknak? Egy helyben topogok, pedig mennék már. Máskor azon kapom magam: az idő szélesebb paripája vágat velem. Szinte szárnyal. Szinte szárnyalok. Felkap, elrepít, ó, bár tudnám, hová tart!

Kérdőjelek vesznek körül. Sok-sok kérdőjel. Kicsik, nagyok, árnyékukba kupo-

rodva vacillálok. Meg nem válaszolt, el nem döntött kérdések. Mi volna a helyes? Hogy döntsek, melyik utat választam? Felálljak, nekivágjak? Némelyik

Életedet teljesen bízd Krisztusra! Az immel-ámmal megélt keresztyén életről

Emberek vagyunk és szeretnénk valahogyan mindnyájan emberhez méltóan élni. Szeretnénk és vágyunk arra, hogy teljes életet éljünk, egy olyan létformát, amely minőségi, amelynek nemcsak formája van, de van tartalma is.

De azt látom magam körül, hogy sokan csupán *félig-meddig* életet élnek. Ezek az emberek – akik között nagyon sok keresztyén is található – *úgy-ahogy* élnek, éldegélnék – vegetálnak, mert megbízatásukat (és ebből eredően minden munkájukat) csak *részben* végzik. *Úgy-ahogy* érkeznek idejüket beosztani, szüntelen időzavarban vannak és így eltékozzolják a számukra kirendelt értékes időt. Eme embertársainknak *többé-kevésbé* rendezve van az életük, *úgy-szólván* példás és erkölcsös életet élnek, azonban *részben* foglalkoznak csak az örökkévalóság dolgaival. *Nagyjából* elfogadják a Biblia egyes fontosabb kijelentéseit, *kevés híján* hisznek a menny és a pokol létezésében: *majdhogy nem* boldogok.

Ez a fajta keresztyén élet a *fél szívvel* leélt élet. Erről a *félszívú*, langymeleg keresztyénségről így ír János apostol: „*Tudom a te dolgaidat, hogy te sem hideg nem vagy, sem hév; vajha hideg volnál, vagy hév. Így mivel lágyemeleg vagy, sem hideg, sem hév, kivetlek téged az én számból*” (Jel 3,15–16). Ítéletet jelentő igék ezek, olyan kijelentés és megállapítás ez, amely leleplezi az emberi szívnek és a léleknek ama állapotát, amely mellőzi a Jézus Krisztus melletti komoly döntést és azt a buzgó ragaszkodást, amely az Úrral való állandó szeretetközösségből ered.

A Bibliát lapozva olvashatunk olyan személyekről, akik csak *félútig* jutottak el, a hit versenypályáján *félúton* megálltak. A mai keresztyéneknek is szól Pál apostol kérdésben megfogalmazott kemény kritikája: „*Ennyire esztelenek vagytok? Amit Lélekben kezdtetek el, most testben fejeznétek be?*” (Gal 3,3a). Ha a cél előtt *némileg* tétovázunk, ha megalkuszunk, és ha a korszellem hatalmába kerít minket, akkor csak *többé-kevésbé* élhetünk győzelmes életet. Így tehát semmilyen módon nem lehet miénk az a győzelmi koszorú, amelyről Pál apostol ír. Ám a hit versenypályáján lehet *fél gőzzel* is, tehát *úgy-ahogy* versenyezni, de ebből az egészből hiányzik a krisztusi dinamika. Pál egész élete és szolgálata alatt mindent – em-

beri mértékkel mérve – maximálisan végzett. Ezért merete bátran leírni Timóteusnak személyes bizonyoságtételét: „*Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam*” (2Tim 4,7).

Magának az Úr Jézusnak a tanítványait is sokszor jellemezte a *kvázi tanítványság*, akik *megközelítőleg* Jézus apostolai voltak, *nagyjából* értették is Mesterüket, *úgy-ahogy* mindenben igazat is adtak Uruknek, de az üdvtörténet kicsúcsosodásának egyik momentumában félálomba merültek. „*És minekutána fölkelt (Jézus) az imádkozástól, az ő tanítványaihoz menvén, aludva találá őket a szomorúság miatt. És mon-*

da nékik: Mit alusztok?” (Lk 22,45–46a). A tanítványok ott voltak a Gecsemánkertben, *kevés híján* együtt imádkoztak Jézussal, *úgy-szólván* szolidárisak voltak vele, de az álom valahogyan mégis hatalmába kerítette őket.

Az egyik írástudónak, a Márk evangéliumában leírtak alapján, az volt a nyomorúsága, hogy *fél lábbal* volt csak benn a mennyeknek országában. Maga az Úr mondta neki: „*Nem messze vagy az Isten országától*” (Mk 12,34b). Nem vagy messze, ott vagy nagyon is közel, de az a baj, hogy ez nem elég! Mivel nem vagy benn, ez azt jelenti, hogy kinn vagy. *Fél lábbal* nem lehet belépni Isten országába, így ma sem lehetséges *fél lábbal* Jézust követni és őt *fél szívvel* szeretni.

Pál örömmel és a hit bátorságával vallja, hogy „*nekem az élet Krisztus*” (Fil 1,21a). Az apostol a teljes életéről beszélt, amelyet mindenestől kiszolgáltatót és átadott Krisztusnak. Matematikailag száz százalékos keresztyén életet élt.

Kedves Olvasó, Te mennyire vagy *félig-meddig* ember? Bizonyos dolgokat az életben lehet végezni *immel-ámmal*, az iskolai dolgot meg lehet írni *félig*, s lehet reménykedni a hármas osztályzatban, a verset is megtanulhatja *jóformán* a diák, s bizakodhat, hogy nem kap elégtelen osztályzatot. De mindnyájan szeretnénk a pénzünkért teljes szolgáltatást kapni vagy minőségi árut vásárolni. Nem elégednénk meg azzal, ha a munkaadónk fizetésünknek *majdnem* az egészét utalná át a számlánkra, vagy ha a házastársunk *részben* lenne hűséges hozzánk.

A 445. dicséretünkben ugyanerről a tétovaságról és félszívúségről olvashatunk, hiszen az Isten hívó szavára az ember *úgy félig-meddig*, azaz, *többé-kevésbé* kész választ adni. „*Szólsz hozzám, Istenem, s én választ adni készen már-már megindulok, hogy rád bízam magam, De látod, köt s lehúz még régi csüggedésem...*”

Éppen ezért: a *félig-meddig* élet nem teljes élet. Életünket bízuk teljesen Krisztusra, mert Jézusnak mi teljes egészében – mindenestől kellünk. Legyen teljes hitünk, mert Isten országában nem lehetünk *úgy-ahogy*, vagy *éppenhogy* bent. Amit teszünk – még a kicsinek tűnő dolgokat is – végezzük száz százalékra!

Gasparez Tihamér

Találj időt Istenre!

Az öreg kínai kis rizsföldje dombtetőn volt. Naponta többször is lement a völgyben csörgedező patakhoz, hogy vizet hozzon növényeinek. Egy gazdag turista, látva fáradozását, megsajnálta. Felkínálta, hogy ajándékozz neki egy szivattyút, amely megkíméli a mindennapos fáradságtól. Az öreg kínai udvariasan megköszönte a felkínált segítséget, de az ajánlatot elutasította: – Ha nem járnék vízért, akkor nem lenne időm az elmélkedésre.

Igazán új év lesz?

„Ne a régi dolgokat emlegetétek, ne a múltakon tündödjétek! Mert én újat cselekszem, most kezd kibontakozni, majd megtudjátok!” (Ézs 43,18–19a).

Újév napjának nevezzük az év első napját, és jókívánságaink során százszor is elmondjuk ezt minden gondolkodás nélkül. Tulajdonképpen csak kétféleképpen volna szabad új évről beszélni. Vagy ízetlen tréfát ad tovább az ember, vagy megilletődött áhítattal avatunk be másokat is nekünk ajándékkal jutott szent titokba.

Az egyik oldalon áll az az ember, aki az új év emlegetésére legyint a kezével:

igyekezett felrázni, s a közelgő szabaddulásra előkészíteni. Jeremiás már annak idején megjövendölte, hogy az elhurcoltak fogsága nem tart örökké, lesz még egyszer visszatérés a számkivetésből. Most, évtizedek múltán, közelíteni látszik az óra. Napkelet felől feláradt egy még erősebb hatalom, a perzsák legendás híru fejedelme. Ő lesz az Isten kiválasztott szerszáma, a vasveszsző, amely összezúzza Babilon megátalkodott, gőgös hatalmát, és akkor kiszabadulhat Babilóniából Izráel népe.

Isten új cselekedeteinek az előestéjén vagyunk. A próféta a múltnak isteni csodatetteivel egyenesen szembeállítja a jövőnek új voltát: Ne a régi dolgokat

Olyan Isten ő, aki új dolgot fog cselekedni velünk ebben az esztendőben is. Gondviselő kezével úgy fogja fűziszövegetni az élet régi alkotószálait, hogy azokból egészen új helyzetek állnak majd elő számunkra, s bennük új áldások és új feladatok lehetőségei fakadnak. Az Igének, amelyben évezredekken át szól hozzánk, sok, eddig szürkén meghúzódott szava fog új, életadó jelentéssel kiragyogni. És a Szentlélek által is történni fognak még soha nem történt dolgok. Forró könnyek között fogjuk megtanulni feddése alatt olyan bűneink ismeretét, amelyek eddig rejtve maradtak előlünk, és új örömeink ujjongásával fogjuk látni ma még

hát van valami új a nap alatt? Nem úgy játszik-e velünk az élet, mint a rossz kereskedő, aki silány portékáját új címkével és új csomagolásban próbálja eladni hiszékeny vásárlóközönségének?

Ezzel az életfelfogással szemben áll: nem igaz az, hogy semmi új nincs a nap alatt, hanem semmi sincs a nap alatt, ami egészen régi volna. Az életünk útja mindig új tájak felé kanyarodik, és nekünk ezt az utat kell járnunk, tudva azt, hogy minden fordulónál új szépségek és új csodák tárulhatnak eléink.

A reánk virradt esztendőnek úgy induljunk neki, hogy azt szent bizonyossággal újnak merjük nevezni. Az Örökévaló Isten biztosít bennünket arról, hogy a jövő év új lesz, mert Ő maga újat cselekszik.

Az Isten prófétája a Babilónia fogságában sínylődő, s annak hosszú évtizedes elhúzóadásába már belefáradó Izráelt

emlegezzük, ne a múltakon tündödjünk, mert Ő újat cselekszik, ami most kezd kibontakozni. Tehát Isten a jövő felé akarja fordítani népének tekintetét. Ő új dolgot fog cselekedni. A múlt még nem merítette ki az Ő hatalmát, tetteinek sora még nem ért véget, s aki Őt meg akarja ismerni, nézzen előre a jövőnd felé. Istent inkább a holnapban kell keresnünk, mint a tegnaphan.

A hívő embernek mindig nagy kísértése az, hogy Istenét bezárja a múlt kriptájába. Olyan felejthetetlen emlékei vannak arról, amit Isten már megcselekedett érte a tulajdon élete folyamán, hogy Isten maga is pusztá emlékké válik számára.

Az Isten azonban élő Isten. Nem lezárt, megkövesedett emlék, hanem termő, kibontakozó, ígéretekkel gazdag valóság. Gazdaggá tette a múltat, de még gazdagabbá fogja tenni a jövőndöt.

nem is ismert gyümölcsök fakadását a belső életünk fáján.

Isten tudja miért, merre vezet bennünket. Meglepetéseket tartogat számunkra. Adjuk át magunkat Isten vezetésének!

Romlásból nyereséget hoz ki, a bukás mélységein át még magasabbra kíván segíteni, az elvesztett régi helyett még gazdagabb újat teremt: ez az Isten terve mivelünk.

Nekünk az a dolgunk, hogy a jövőbe nézve világosan tudjuk: mit akar Ő ve-

lünk és egyházunkkal. Bízhatunk benne, hogy az új dolog, amely egyházunkra ajándékképpen vár, még dicsőségesebb lesz a múltnak minden dicsőségénél. Bízunk abban is, hogy nemzetünk új évi élete is más lesz, igazabb és boldogabb lesz, mint a régi volt. De vigyünk magunkkal az új évi ígéretet az egyéni életünkbe is. Ne azután zokogjunk, ami volt, mert az Isten velünk is új dolgot kíván cselekedni.

Ő már ott van előttünk és vár bennünket, az Ő kegyelme elégséges arra, hogy minden rosszból diadalmas jót szerezzen.

Nyugodt, benne bízó, bátor lélekkel induljunk, menjünk elébe az újesztendőnek. Valóban új lesz az, és hálásak leszünk, hogy megérhettük 2016 újév reggelét.

Közzétette: Szenczi László

Maggie Gobran – A kairói Teréz anyja

Olyan világ nyílik ki előttünk a könyvet olvasva, ami valóság és tény. Nem egy letűnt kor. Egyiptom közelmúltjának és jelenének a mindennapjai tárulnak elénk. Nem a piramisok világa, vagy Kairó belvárosának a forgataga, hanem a főváros nyomornegyedének mindennapjai.

A könyvet két fiatal német hölgy írta. Az egyik újságíró, a másik pedig iszlám-kutató. Nem szépirodalom, amit írtak, hanem tényfeltáró életrajznak mondanám. Maggie Gobrannak az életrajza, akit kairói Teréz anyaként emlegetnek. A hölgy egy befutott pályát hagyott hátra (üzlet-asszonyként ért el sikereket és egyetemi professzorként informatikát oktatott), lemondott luxus életkörülményeiről, kilépett a komfortzónájából, hogy másoknak szolgáljon. Kiszállt a Mercédeszéből és gyalog folytatja...

„A szegénység azt jelenti, nincs más választásod” – lehetne életük mottója azoknak a százezreknek, akik a nyomornegyedekben tengetik életüket. Szerencsétlen sorsú szemetesek (zabbalinok), akik abból élnek, hogy éjjelente összegyűjtik a lakóházak elé kirakott szemetet, szamaras kordékkal elszállítják haza, nappal kiválogatják, hogy fillérékért eladhassák. A szerves hulladékkal disznót hizlalnak, ami gyakran ott él, ahol a család: a szemét kellős közepén. Kilátástalanság és reménytelenség jutott osztályrészül ezeknek az embereknek. Számukra jelent reménysugarat Maggie mama, aki kopt vallású keresztény, így a segítség mellé Jézus megismerését is kínálja egy olyan világban, ahol a lakosság kb. 95 százaléka muszlim vallású. „A Kopt Ortodox Egyház Egyiptom eredeti egyháza. A »kopt« szó a görög

»aigüptosz«-ból származik, jelentése egyszerűen »egyiptomi«. Ezt az egyházat az első században Márk evangélista alapította. Ezáltal a világ legrégebbi keresztény egyházainak egyike. Soha nem volt államegyház, tagjait minden időben üldözték és elnyomta Egyiptom éppen uralkodó politikai ereje. Ezért is nevezték a »mártírok egyházának«. (...) Az arab világban

a legtöbb keresztény Egyiptomban él. A 90 milliós Egyiptomban a lakosságnak 6-15 százalékát képezik a keresztények, közülük 90 százalék tartozik a kopt-ortodox közösséghez.”

Maggie Gobran imádságában mindig azt kérte, hogy a munkatársainak a száma minden évben duplázódjék. A mintegy 25 év alatt Maggie mama kicsi kezdete mára hatalmassá nőtt. Segélyszervezetének 1560 munkatársa hetente 32 ezer családot látogat. „Nem csak ékszereit fordította »gyermekéik« javára, hanem örökségét is, amit édesapja 2001-ben bekövetkezett

halála után megkapott. »Soha nem szeretnék megfeledezni arról, hogy a szívemben lévő gazdagság fontosabb, mint a külső gazdagság« – vallja.” Van mit tanulnunk Tőle!

Kis Lucia

(Az Immanuel Alapítvány Kiadója az Immanuel Szószóró, Budapest 2015)

Feladvány

Ki parancsolta és kinek: „Kelj föl, fogd a gyermeket és anyját, és menekülj Egyiptomba”?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **február 15-ig** nyílt levelezőlapom, képeslapon vagy e-mailen juttassák el a Kálvinista Szemle szerkesztőségének címére (**930 10 Dolny Ástál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

A novemberi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik azt írták, hogy a „szerepet pedig nincs bennem: semmi vagyok” az 1Kor 13,2-ben van megírva.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – könyvjutalomban, mégpedig **Fekete Irén** (Hetény), **Kovács Hildegard** (Hanna) és **Poch Margit** (Kassa).

Mindhárman egy képes **Újszövetséget** kapnak ajándékba.

Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

Mit vár a 2016-os esztendőtlől?

Váradalmaim családi, egyházi és társadalmi téren fogalmazódnak meg. Isten áldását kérem családtagjaim életére, őrá is, aki érkezében van és majd nagyapának fog szólítani. Szeretnék több időt fordítani rájuk, mert az idő múlásával egyre jobban érzi az ember, mennyire szükséges azok közelsége, akiket szívünk szeretetében hordozunk. Egyházunk életét illetően örülnék, ha

kevesebb olyan probléma lenne, amely felőrli az idegeinket és energiánkat. Fontos lenne, ha a megfelelő strukturális és anyagi háttérrel biztosítva, teljes erőnkkel az Isten országának hirdetésére és egyházunk építésére összpontosíthatnánk. Társadalmi téren azt várom, hogy végre józanságra ébred a világ sok kérdés tekintetében. Felvidéki magyarságunkkal kapcsolatban reménykedem egy olyan politikai képviseletben – minden téren, így parlamenti szinten is –, amely segítségével lehetővé válik az itt élő magyar nemzetrészt asszimilációjának megállítása, kívánom erősödését, épülését, gazdagodását és előbbre jutását.

Fazekas László, az SZRKE püspöke

A válasz nagyon egyszerű: Isten jelenlétét várom – nemcsak a saját, de családom, gyülekezetem életében is, hogy mindig velem maradjon. Vágyom arra, hogy azokat a feladatokat, kihívásokat, próbatételeket, melyek előttem állnak, ne a saját magam erejéből próbáljam megoldani, megélni, hanem bízom az Úrban és fogadjam meg az Ő tanácsát. Szeretném, ha Európa keresztényen Európaként viselkedne és élné meg hitét, melyben nagy szerepe van minden egyénnek, családnak, gyülekezetnek is. Várom Isten kegyelmét. Várom a keresztény közösségek, gyülekezetek összefogását. Várom a nagyölvédi református templom felújításának befejezését és a többi, már megkezdett munka folytatását. Szeretném, ha olyan sok örömteli percet élhetnék meg a családban és gyülekezetem belül, mint az elmúlt években, ha olyan sok önzetlen segítségnyújtás és tenni akarás mutatkozna, mint eddig. Várom a faluközösség összefogását. De legfőképp: várom Isten áldását!

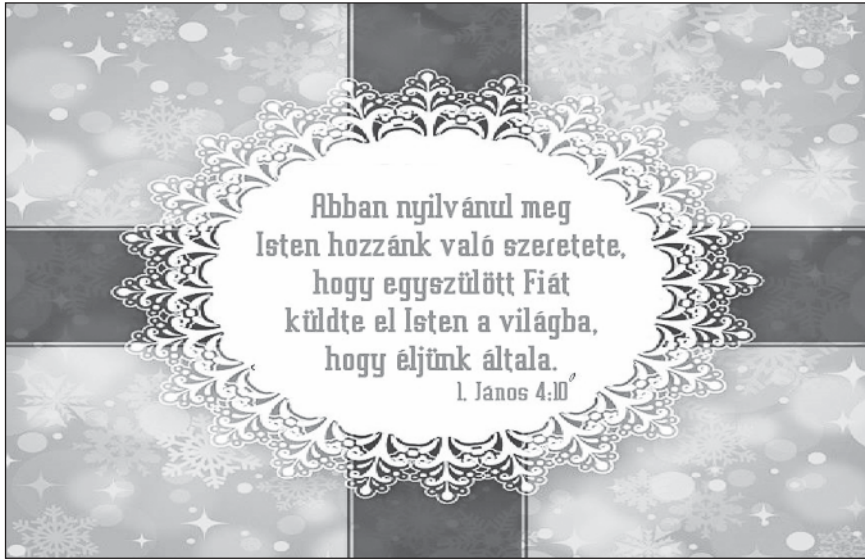
Antala Éva, nagyölvédi lelkipásztor

Rendben van minden?

„És utána futott Géházi Naámánnak. Látván pedig Naámán őt, hogy utána fut, leugrott a szekérből és eleibe méne és monda: Rendben van minden?” (2Kir 5,21).

Naámán felteszi Géházinak az életmentő kérdést, aki gondolkodás nélkül ráfelelte: rendben. Kapzsisága az egészségébe, az örök életébe került (2Kir 5,27). Ott élt a próféta közelében, látta Isten csodáit, áldásait, gazdagságát, mégis földi kincsekre vágyott. Kérhetett volna ő is áldást és lehetett volna mások számára áldássá.

Naámán kérdése hozzánk is szól: *Rendben van minden?*

Struccpolitikát folytatunk, bedugjuk a fejünket a homokba és úgy teszünk, mintha rendben lenne minden. Zűrzavaros világban élünk, ahol a napi híradások csupa rémisztő eseményről tudósítanak. Az emberiség vonata több mint kétezer éve menetrend szerint rohan a végső cél felé. Mindnyájan ott ülünk ezen a vonaton, és nem gondolunk arra, milyen gyorsan fut az idő. Múlnak az évek és mi vár ránk? Az út véget ér, megérkezünk a végállomásra, és ki kell szállnunk. De hol? Mivel csak két lehetőség van: vagy az öröklétben, vagy az örök kárhozatban.

Te milyen cél felé haladsz? A mennyországot nem lehet fél szívvel elnyerni. Ott nem érvényes a diplomád, a nyelvtudásod (bár ez mind hasznos és kell), nem számít, hogy hány imát mormolsz el, hány vasárnap ülsz a templomban. A mennybe jutáshoz ez kevés. Oda az kell, hogy királyi gyermek légy, akit a Bárány vére megmosott. „Aki győz, azt öltöztetik fehér ruhába, annak a nevét nem

törölöm ki az élet könyvéből, hanem valást teszek nevével az én Atyám előtt és angyalai előtt” (Jel 3,5).

Gyülekezeteink egyre fogynak, gyermekeink nem akarják ismerni Istent, nem imádkoznak, nem járnak gyülekezetbe, nincs kapcsolatuk Istennel, de a világgal igen. A testük úgy néz ki, mint egy díszes karácsonyfa. Nem erre adta őket Isten...

Nincs nagy jövedelmünk, de több missziói munkát támogatunk, lelmisszercsomagot készítünk sokgyermekes családoknak, ha kell, kifizetjük a gyógyszerét vagy a kórházi kezelését egy kisnyugdíjasnak, betegnek, de eddig még soha nem szenvedtünk hiányt (ezt nem

dicsekvésnek, hanem példának írtam). „Akire sokat bíztak, attól többet kérnek számon” (Lk 12,48b).

Isten csak arra ad áldást, amit odaadunk neki. Legyen az az időnk, az egészségünk vagy a pénzünk. Gyakran meg szeretnénk Istennek magyarázni, mit miért teszünk, vagy nem teszünk. De meg kell-e magyarázni, hiszen Ő beelát a szívünkbe és a pénztárcánkba is? Adj tizedet a javaidból, mert a jókedvű adakozót szereti az Isten! Ha Isten életünk Ura, tudunk szűkölködni és bővölködni is. Amink van, az nem automatikusan jár nekünk és nem is természetes, hogy van, hanem minden Isten ajándéka. *Rendben van minden?* Ne csapd be magad azzal, hogy *én nem vagyok olyan rossz!*

Az úrvacsoránál kimondjuk magunkra az ítéletet: *halált és kárhozatot érdemlő bűnös vagyok.* De nem kell úgy maradnia, mert akkor elveszünk!

Nemrég valaki azt mondta, ne ijesszünk az embereket ilyesmivel. Nem

akarok senkit ijesztetni, de figyelmeztetni: utaznál-e olyan vonaton, amelyikről nem tudod, merre tart? Pedig lehet, hogy épp ez történik veled! „Ébredj fel, aki alszol” (Ef 5,14b). A világ eseményei mind azt hirdetik, hogy Jézus az ajtó előtt áll és visszajövelele közel van. Ragadd meg az alkalmat, mert a gyávák nem örökökölhetik Isten országát (Jel 21,8). Légy bátor, és rakj rendet az életedben, fogadd el a felkínált kegyelmet! A dűsgazdag a pokolban már látott-értett mindent (Lk 16,23–24), de már késő volt. Pál az efézusi levélben (6,10–20) arra biztat, hogy bátran ismertessük az evangélium titkát, tisztán, igazán, őszintén, hogy az emberek felismerjék bűnös voltukat. Alázatra és imára kulcsolt kezekre van szükség. Isten azt kérdezte Mózesztől: „Meddig utál engem ez a nép, és meddig nem hisz bennem a sok jel ellenére sem, amelyeket közöttük tettem?” (4Móz 14,11).

Ma tőlünk is ezt kérdezi. Ne mondd rá, hogy rendben van minden! Jó helyen vannak a szeretteid, gyermekeid, az unokáid? Jó vonaton utaznak, jó cél felé tartanak?

Még tart a kegyelmi idő, de nem tudjuk, meddig. Nekem 1990-ben volt találkozásom az élő Istennel. Nincs diplomám, bár lehetett volna, nyelvet is csak kettőt beszélek, bár többet tanultam, de el vagyok jegyezve a Bárány pecsétjével és királyi gyermek vagyok, mert Ő mindenekben mindenem.

Lehet Isten nélkül élni, de meghalni nem!

Varjassi Ibolya

Reggeli fohász

Halott maradsz, ha Ő meg nem hal érted.

Mi lesz veled, ha nem hiszed?

Hulljon ma porba gögöd, büszkeséged,

S kérj Tőle új szívet!

Szemedből könny fakadjon, sűrű zápor,

Bűnös szíved ne vidd tovább!

És béke száll le rád a Golgotáról, Mert Isten megbocsát!

Miért ne élnél, hogyha Ő akarja, Miért maradnál rab, szegény!

A Golgotán kitérve vár a karja, Azért halt meg, hogy élj!

(Füle Lajos)

Az egyén érzelmileg hideg, tartózkodóan elkülönülő, zárkózott, humortalan, félénk, magába forduló, introverzív magatartás jellemzi. Érzelmét elnyomja, „fagyasztja”. Általában a ráció emberei, bár gyakran nem cselekednek észsze-

rűen. Mintha egy kemény burkó venné körül érzelmi életüket, melyen keresztül vajmi kevés hatol át kívülről, s szivárog ki belülről. Általában konokul véghezviszik, amit eldöntenek – s ezzel gyakran kiborítják környezetüket. A végletek emberei: vagy nem tisztelik a konvenciókat, vagy ellenkezőleg: a betű emberei, amely megöli a lelket. Nincs közeli, intim barátjuk, általában magányosak maradnak életük során. Hobbijukat, ér-

„Legyen gondod önmagadra...” (6.) Szkizoid személyiségzavar

deklódésüket is a magányos időtöltés jellemzi, a szociális közegetől, a kapcsolatok intimitásától tartva visszavonulnak.

Fantáziálásra hajlamosak, valamint arra, hogy saját világukban éljenek, de érzelmi tartalom nélkül, inkább intellektuális problémák foglalkoztatják, mint érzelmiek. Krónikus anhedónia jellemzi őket.

Anhedóniáról akkor beszélhetünk, amikor az általában örömet okozó tevékenységek iránti érdeklődés, vagy az általában okozott öröm jelentősen csökken. Ez az állapot az élet számos területén jelentkezhet, így érintheti a munkát, a korábbi hobbikat, de a táplálkozást és a szexuális életet is.
(Forrás: webbeteg.hu)

Eredete: A szülők az egyént gyermekkorában hidegen mellőzték. A gyermek zavaró tehernek, és nem kívántnak érzi

magát. Nem tapasztalja meg az odaforulásban a szükséges állandóságot. A szülők túl sokszor hagyják egyedül, és érzelmileg kiéheztetik – „anya és apa” nélküli gyerekek. Ezt érthetjük fizikai hiánynak is, ám gyakrabban lelki értelemben vett hiányra gondolunk. Előidézheti az is, ha a szülők „betörnek” a gyermek nyugalma és egyedüllétet igénylő életébe, lerohanják őt, ránehezednek a gyermekre, ha túl rövid a „köldökszínór”, ha sok(k) a szülői regula! Nem hagynak lehetőséget a gyermeknek saját impulzusaira.

A paraklétikus lelkigondozás lehetősége a segítő kapcsolat kialakítása, a valóság érzékeltetése, az érzelmek kiszivárogtatásának elősegítése és feldolgozása, a baráti légkör megteremtése és az egészséges evangéliumi lelkület kommunikálása. Jelige: felszabadultság, szabadság.

Drenkó Zoltán

Hogy érthetsz el változást egy kamasszal? (1.) A változás kezdete – van remény!

Elképesztő nyomás nehezedik ma a tizenévesekre. Bizonytalan és vegyes értékeket közvetítő világunkban kétségbeesett őszinteséggel keresik a választ az ember legalapvetőbb kérdéseire: Ki vagyok? Miért vagyok? Kiben bízhatok?

Nincs mit csodálkozni azon, hogy sokan hihetetlenül rossz döntéseket hoznak, melyek következménye egész életükre kihat. Sok gyerek már 12–13 éves korára komoly problémákkal küzd.

Valahol ennek az egész káoszban a közepén a döbönt szülők próbálják megérteni, mi történik vele, és benne. Azt veszik észre, hogy életükben menetrendszerűvé váltak az álmatlan éjszakák, a kimerítő veszekedések, és a gyomorszorító aggodás.

Az eleven kisfiú, akit öröm volt nézni, az édes kislány, aki olyan boldogan ölelte át a nyakukat... egyik napról a másikra elveszett, és egy undok idegen él velük helyette.

Van remény? Igen, van remény. Még akkor is, ha egy-egy pillanatban reménytelennek tűnik a helyzet. De nem abban van a remény, hogy egyszer majd csak elmúlik ez az időszak is, addig meg csak lesz valahogy. A remény új dolgok megértésével kezdődik.

Először a kiindulópontot kell megkeresned: azt, ahonnan aztán el tudod kezdeni az odafigyelést és a változtatást. Gondold végig: mit akarsz igazán? Mi a szíved leghőbb vágya kamasz gyerekeddel kapcsolatban?

Ugye, nem az a legfőbb törekvésed, hogy jó fejnek tartson? Ugye, nem azt próbálsz minden igyekezetteddel elérni, akár megvesztegetés árán is, hogy „szeressen”; azzal, hogy minden tőled telhetőt megadsz, vagy megengedsz neki... vagy megpróbálsz „megértően” elnézni, ha átlépi a kijelölt határokat? A tapasztalat azt mutatja, hogy a szülők a szükségességénél sokkal több energiát fordítanak arra, hogy boldoggá tegyék a gyerekeiket, és sokkal kevesebbet arra, hogy segítsenek nekik felnőni.

Egy cél lebegjen a szemed előtt: **Vezesd krisztusi gondolkodásmódra a gyereket!** A Biblia így fogalmazza meg a másokra is tekintettel levő krisztusi magatartást: „Ekkor odament az írástudók közül egy, aki hallotta őket vitázni, és mivel tudta, hogy Jézus jól megfelelt nekik, megkérdezte tőle: »Melyik a legfőbb az összes parancsolat közül?« Jézus így válaszolt: »A legfőbb ez: Halljad, Izráel, az Úr, a mi Istenünk, egy Úr, és szeresd

az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és teljes erődből. A második ez: Szeresd felebarátodat, mint magadat. Nincsen más, ezeknél nagyobb parancsolat” (Mk 12, 28–31). Ez legyen a célod, kedves Szülő-társam... függetlenül attól, hogy jelenleg hol tartasz a szellemi-lelki életedben.

Még nem találkoztam olyan szülővel, aki azt akarta volna, hogy a gyereke ne szeretettől vezérelt, hanem öncélú, zsákmányosó, érdekevezérelt módon gondolkodjon és éljen. Nem vallásosságról, hanem a másokkal együttérző, a másokra is tekintettel lévő, a mások javát is szolgáló hozzáállásról beszélek akkor, amikor krisztusi magatartásról beszélek. **Etikus gondolkodás az örökléttel is számoló perspektívából fakad, nem abból, amely csak az itt és most dolgaival foglalkozik.** Az ilyen perspektíva nem alakul ki magától. Tudatos nevelés, sok-sok idő, energia, szeretet és odafigyelés eredménye. És veled kezdődik. Azzal, hogy segítsz a gyerekednek túlnőni és túllátni önmagán... hogy ne maradjon önközpontú és önző. A kamaszkorban ezt elérni elképesztően nehéz feladat. De a szelíd és határozott szülő még a tizenéves gyerek gondolkodásmódját is képes formálni.

Brouwer Pálhegyi Krisztina

(A szerző engedélyével: krisztamami.wordpress.com)

Krisztus testéről és a mindennapokról Szádalmáson találkoztak a konfirmandusok

2015. november 7-én zajlott az Abaúj-tornai Református Egyházmegye konfirmandusnapja Szádalmáson. Az egybegyűlt hetvenhét konfirmandust, tizennégy lelkipásztort és hat gyülekezeti szolgálattevőt **Buza Zsolt** missziói előadó köszöntötte: „Mert az Emberfia ezért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet” (Lk 19,10).

Ezután a gyermekek énekeltek **André János, Molnár Árpád, Hranýó Mihály**

November 11-e és 13-a között Nagybörzsönyben zajlott a pozsonyi, a komáromi és a barsi egyházmegyéek lelkészeinek a továbbképzője.

Fazekas László püspök áhítata után **Molnár Sándor** zsinati főtanácsos *Egyházak állami finanszírozása a múltban, jelenben és jövőben* címmel tartott részletes előadása. Mivel minden lelkész érintő témát mutatott be, élénk reflexiókat váltott ki a lelkészek között. Vacsora után az egyházmegyéek mutatkoztak be. **Somogyi Alfréd** esperes a pozsonyi egyházmegye intézményeit, tevékenységeit mutatta be, megszólaltatva az egyes munkaterületeken, vagy intézmény élén szolgáló lelkésztársait. A komáromi egyházmegyéet annak esperese, **Szénási Szilárd** mutatta be, ő is bevonta a bemutatásba a munkaterületek, csoportok előadóit. A barsi egyházmegyeről **Kassai Gyula** esperes szólt. Nem is annyira a tevékenységek és intézmények oldaláról nézve az egyházmegye

Tervezve és bízva a jövőben LÉVÁN ÉRTEKEZTEK A LELKÉSZEK

2015. november 14-én Léván zajlott a barsi egyházmegye őszi közgyűlése a református templomban.

Az ígéhirdetés szolgálatát **Antala Éva** espereshelyettes végezte a *Bír 4,10–24* alapján. Hangsúlyozta, életünk mindennapi csatáit nem kell egyedül vívni, hiszen olyan Isten van velünk, akinek adott minden hatalom mennyen és földön. **Kassai Gyula** esperes jelentéséből is szólt

és **Vargha Balázs** lelkipásztorok vezetésével. Hisszük, hogy gróf Zinzendorf éneke, a 395. dicséret verssorai beivódnak az életükbe és szerves része lesz gyülekezeti szolgálatuk megélésének. A fő előadást Buza Zsolt missziói előadó tartotta, amelynek központi igéi a *1Kor 12,12–27* voltak. Az igéi vezetés alapján: „Ti pedig Krisztus teste vagytok, és egyenként annak tagjai” (27. v.), az előadó rámutatott a fiataloknak arra, hogy mi nem

Emberi és anyagi erőforrásaink Lelkésztovábbképző Nagybörzsönyben

életét, hanem egyfajta jövőképet festve, a keresztyén reménységre alapozva beszélt az egyházmegyeről. A második nap **Szőke Etelka** és **Attila** dunakeszi lelkészek előadásaival telt el. *Kiegészítés a lelkipásztornál* volt a délelőtti előadás címe, ebéd után pedig a családok lelkigondozásáról tanítottak, nagyon gyakorlatiasan.

Ezután tartotta a nagy érdeklődést keltő, a migrációval kapcsolatos előadását **Géresi Róbert** püspökhelyettes. A bibliai utalások félremagyarázott igehelyeit vette alapul, kiemelve, mit mond az Ószövetség és mit az Újszövetség migránskérdésben, hiszen magánemberként, közemberként és főleg Isten embereként tudnunk kell a szentírási álláspontot ahhoz, hogy a befogadni vagy elutasítani kérdésre meg tudjuk fogalmazni a választ. A hozzászólások

képezi Krisztus testét (pl. a testépítés, a testszépítés, a testtömeg gyarapítása stb.). A sportkörök, a bandák, a népünkhöz és nemzetünkhöz való tartozás mind érték és áldott érték, de nem a Krisztus testet ábrázolják ki – hangzott el az előadásban. A Krisztus teste menedék, erőforrás, gyülekezeti közösség, amely nincs hibák és elmentések nélkül, de a feje Krisztus. A gyülekezeten belüli két konkrét hibás viselkedési formáról, a különködésről és a kisebbségi érzésről is szó esett.

A csoportos beszélgetés után a szádmásiak szeretetvendégségén olthatta ki-kiki az éhségét.

Délután közösségformáló játékokat játszottunk, amelyek kötődtek a közösségi életformához. A konfirmandusnap közös énekléssel és **Orémus Zoltán** esperes imádságával ért véget.

Hálát adunk a mindenható Istennek, hogy megáldott minket, és köszönjük az egyházmegye támogatását, valamint a Szádmási Református Egyházközség szerető és gondoskodó fogadtatását. Istennek legyen hála ezért az alkalomért!

Buza Zsolt

sokkal gyakorlatiasabban fogalmazták meg a választ, mindenesetre tanulságos volt számunkra ez az előadás. A harmadik napon **Ibos Henrietta**, a diakóniánk igazgatója tartott eligazítást a szeretetszolgálat finanszírozásának a lehetőségeiről. Segített eligazodni a világi jogrendben, a finanszírozási lehetőségekben, melyek jelenleg meghatározzák a szociális háló működését Szlovákiában, rámutatva azokra a kapcsolódási pontokra, ahol mi, lelkészek, gyülekezet, egyházmegyéek bekapcsolódhatunk ebbe a folyamatba.

Az előadókért, a képzésért, a helyszínért, a gyönyörű időért, s nem utolsósorban az esténeki szolgátrai kötetlen beszélgetésekért Istené a hála!

–ae–

gok számára, valamint egy alkalom az értelmiségi réteg számára. A cigánymisszió külön is meg lett említve. **Tóth Zoltán** nagykáljai lelkész a gazdasági bizottság vezetőjeként azt hangsúlyozta, hogy az erőforrás nem a pénzzel kezdődik, hanem figyelniük kell a lelki-, a szellemi- és a közösségi erőforrásokra. A diakóniai bizottság vezetője, **Kassai Tímea** lévai lelkész havi lebontásban vázolta a terveket. Lesz alkalom a börtben, a házasság hetében; bekapcsolódunk a Szeretethídba és a Nyilas Misi programba, lesz diakóniai és hitmé-
(Folytatás a 9. oldalon)

(Befejezés a 8. oldalról)
lyítő nap. A lelkipálosok bizottság vezetője, **Szathmáry Zsuzsanna** lelkész munkatársaival közösen segítő, gyógyító beszélgetéseket szeretnének folytatni a lelki gondokkal küzdőkkel, a magányosokkal, valamint a diákokat, a pedagógusokat, a lelkipásztorokat is nagyobb gondal tervezik körülvenni.

A sajtóbizottság vezetőjeként **Ambrus Erika** lelkész szólt, aki hangsúlyozta az írott bizonyosságtételek fontosságát. Kiemelte az Egyetemes Egyház és az egyházmege honlapját, szólt az internetes rádiókról, valamint örömmel hirdette, hogy az egyházi sajtó hasábjain rengeteg tudósi-

Keresztyénüldözés és migránskérdés Rozsnyón két szír keresztyén mutatta be hazáját

2015. november 15-én a rozsnyói református templomban az istentisztelet keretében két szíriai származású fiatal ember tartott előadást. **Joussef Fakhoceri** előadásának címe *Keresztyénüldözés a 21. században a Közel-Keleten*, **Adonis Kasabb** előadásának pedig *A hit nemes harca Szíriában a múlt és a jelen tükrében* volt.

Mondanivalójuk mottójául a *Jn 15,18. 20a*-at választották. „*Ha gyűlöl titeket a világ, tudjátok meg, hogy engem előbb gyűlölt, mint titeket. Emlékezzetek arra az igére, amelyet én mondtam nektek: Nem nagyobb a szolgálata az uránál. Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak*”. Európában a 21. század embere csak a hírekből értesül arról a sajnálatos tényről, hogy a Közel-Keleten manapság is létezik keresztyénüldözés. Míg Európában mindenki saját meggyőződése szerint gyakorolhatja vallását, addig az ázsiai és afrikai országokban kegyetlenül üldözik, halomra gyilkolják a keresztyéneket. Nyugat-Európában üres templomok, hitüket elhagyó, a pénz és hatalom bűvöletében élő, közömbös emberek bizonyítják, hogy Istennek

Bibliismereti verseny 2015

Martoson, tizenharmadszor

A komáromi egyházmegegyében 13. alkalommal volt az egyházmegegyei bibliismereti verseny, melynek ezúttal is Martos adott otthont.

2015. november 21-én közel 180 gyermek érkezett az egyházmegegyei gyülekezetéből. Idén Eszter könyvét választották a szervezők. A gyerekek többsége már nyáron, a Vakációs bibliahetek alkalmával megismerkedhetett a történettel, most pedig alkalmuk nyílt még alaposabban tanulmányozni ezt a bibliai könyvet, mely rámutat Isten csodálatos, felfoghatatlan szeretetére, gondviselésére. Az érdekes,

Tervezve és bízva a jövőben LÉVÁN ÉRTEKEZTEK A LELKÉSZEK

és olvasható a barsi egyházmegegye alkalmairól. Felhívta a lelkészek figyelmét arra, hogy a szolgálat igényességéhez az Isten igéjének terjesztéséről, a hitvalló gyülekezetek életéről szóló tudósítások megírása is hozzátartozik. Végül **Fülöp Sándor** érsekkétyi lelkész, az oktatási bizottság vezetője mondta el, hogy gyülekezeteinkben programok, tájékoztatók lesznek indítva, hogy felhívják a szülők figyelmét a magyar református iskoláztatás lehetőségére. Örömmel hallottuk, hogy egy iskola-

nincs helye az életükben. A Közel-Kelet államaiban az iszlám vallás követői felszólítják a keresztyéneket, hogy térjenek át az iszlám hitre, és ha nem hajlandók erre, akkor vagy el kell hagyniuk az otthonukat, vagy kivégzik őket. Videófelvételen láttuk a lerombolt templomok, a menekülő keresztyének, a kivégzések felvételeit.

A második előadás Szíriáról szólt. A Bibliából tudhatjuk, hogy Szíria területén ringott a civilizáció bölcsője, de a keresztyénység is. Damaszkuszban már az apostoli időkben megalakultak a keresztyén közösségek, Antióchiában nevezték őket először Krisztus követőinek. Számtalan templom, kolostor, kápolna épült, az emberek istenfélelemben éltek. Aztán jöttek Mohamed követői, elfoglalták Szíriát, majd az Oszmán Birodalom kebelébe került. Felégették a templomokat, elűzték a keresztyéneket, az ország lakosságának csupán tíz százaléka maradt keresztyén. Milliók kényszerültek elmenekülni. Napjainkban is ez a helyzet Szíriában. Az előadó elmondta, hogy a diktatúra alatt a lakosság jólétben élt, senki nem vágyott demokrá-

elgondolkodtató, játékos kérdéseket **Gyurkovics Árpád** tanár dolgozta ki, az egyes kategóriákban versenyző gyermekek életkorát figyelembe véve.

Áhítattal **Veszolovszky Angelika**, komáromi segédlelkész szolgált a *Jer 32,40* alapján: „*Őrök szövetséget kötök velük: nem fordulok el tőlük, mindig jót teszek velük, és olyanná teszem szívüket, hogy féljenek engem, és többé ne hagyjanak el.*”

A verseny három kategóriában, negyvenöt csoportban zajlott. Az első kategóriában Vágfarkasd győzött, a másodikik

busz is lesz indítva a református kisdíákok iskolába szállításának céljából. Tervezve van még egy találkozó az egyházmegegyei pedagógusok részére; valamint lehetőség lesz az intézményeken belüli diák- és pedagóguscserére is.

Jó volt hallgatni a különböző bizottságok terveit, valamennyi beszámolóban ott volt az élni akarás lüktető ereje! Legyen áldott az Isten, amiért megmutatja szabaddító erejét!

Sándor Veronika

ciára. A nyugati „jóakarók”, akik a demokráciát hirdették, csak káoszt okoztak az országban. Olyan elveket hirdettek, melyek az ottani emberek számára idegenek voltak. Ismerjük a következményeket: terrorizmus, robbantások, keresztyénüldözés. A napjainkban áramló migránsok viszont szerintük nem üldözött keresztyének, hanem nagyrészt Nyugat-Európa szociális kedvezményei miatt, esetleg az iszlám vallás erőszakos terjesztése miatt jönnek szinte megállás nélkül. Keresztyén üldözött szinte alig akad köztük. Ezt az áradatot egyedül a mindenható Isten képes megállítani, mégpedig, ha Európa népe visszatér Hozzá, Istenéhez – tettek bizonyosságot vendégeink.

Buza Bodnár Aranka lelképásztor is erre hívta fel a figyelmet a bevezető igehirdetésében „*Amiket hallottunk és tudunk, mert őseink elbeszéltek nekünk, nem titkoljuk el fiaink előtt, elbeszéljük a jövő nemzedéknek: az Úr dicső tetteit és erejét, csodáit, amelyeket véghezvitt*” (*Zsolt 78, 3–4*). Igen, ezt kell cselekednünk! A ma emberéhez is szól Ézsaiás próféta felhívása: „*Rám figyeljete a föld legvégéről is, és megszabadultok, mert én vagyok az Isten, nincs más!*” (*45,22*). Könyörögjünk hát Hozzá őszinte hittel!

Mixtaj Johanna

a bátorkezesiek lettek és a harmadik helyen a kamocsaiek végeztek.

A második kategóriában ismét a vágfarkasdiak végeztek az élen, sőt, még a második helyet is ők vitték el, a harmadikok pedig a szentpéteriek lettek.

A legnagyobbak kategóriájában a párkányiak győzedelmeskedtek, a vágfarkasdiak itt is szépen szerepeltek, a második helyet szerezték meg, a harmadik hely pedig Komárom csapatának jutott. A sok munka, a tanulás meghozta gyümölcsét: sok szeretettel gratulálunk a csapatoknak, és felkészítőiknek!

A megszerzett ismereteket, tudást, a mi Urunk Istenünk fordítsa a gyermekek javára, lelkük épülésére, hitük erősödésére!

Sasák Ilona

Mindenki figyelmébe!

Elnevezés: Mennyország
 Elhelyezkedés: ismeretlen
 Terület: végtelen km²
 Évszakok: mindig kellemesen enyhe nyár
 Államforma: királyság
 Király: Jézus Krisztus
 Pénznem: talentum
 Lakosság száma: folyamatosan nő

Jellemzés:

A mennyországban mindig nappal van, de nincs Nap, mely megvilágítja, hanem Isten dicsősége az, ami fényforrásként szolgál.

Területileg fel van osztva, és az új lakók, a hozott talentumok nagyságától függően kapnak házakat. Az összes ház ugyanolyan gyönyörű és aranyból van. Értéke az ingatlanpiac aranszabályától függ, ez pedig az elhelyezkedés! Az Úr trónjához közelebb eső házak a legértékesebbek. De nem kell

Az év kezdetére egy kis eligazítás...

A különleges emberek csupán olyan átlagemberek, akik felismerték, hogy mi a leglényegesebb ajándékuk, és szolgálatba állították azt.

Ha szárnyaló vagy: Amikor Isten áldásait élvezed, és természetes képességeidet felülmúló sikereket érsz el, örülsz neki! De mindig emlékezz arra, hogy a szárnyalásra való képesség Istentől való, nem tőled! Ha ezt elfelejted, zuhanni fogsz!

Ha futó vagy: Adj hálát Istennek azért, hogy még mindig versenyben vagy! Ne hasonlítgasd magad a magasan szárnyalókhöz, különben elcsüggedsz, és ne hasonlítsd magad azokhoz sem, akik járnak, mert akkor beképzelt leszel. Csak fuss tovább, és el fog jönni a te időd!

Ha járó vagy: Csak tedd továbbra is egyik lábad a másik elé. Vannak napok, amikor a fájdalom, a csüggedés vagy a kimerültség lehetetlenné teszi, hogy szárnyalj vagy fuss; csak annyit tehetsz, hogy továbbmész, anélkül, hogy elalélnál, bármilyen nehéz is. Semmi baj, engedd magadnak, hogy ott legyenél, ahol éppen vagy! Istennel a járás is számít! Ha ez a legtöbb, amit megtehetsz, akkor ez elég!

(Bob Gass)

aggódnia a távolabb eső házak miatt sem, mert az összes rálát az Úr trónjára.

Állampolgárság:

Mindenki, bármikor igényelheti a földi élet során! Ima formájában, Jézus Krisztusnál lehet közvetlenül kérni. Aki azonnali elbírálással megadja, vagy elutasítja. 2000 éve ingyenesen igényelhető, mert Jézus Krisztus a kereszten már előre kifizette az árát.

Feltétele: „*Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözülsz*” (Róma 10,9).

*Jöjj, az Úr vár reád, jöjj, amíg ifjú vagy!
 Életed tavaszát, derűjét neki add!
 Ó, ne hagyd fejedet bűnben öszülni vénhedtté,
 Ne csupán teledet vigyed végül az Úr elé.*

*Ó, a szárnyas idő, mint az álom, repül,
 Ámde zsákmányt szed ő, fogyunk szüntelenül.
 Tétován mire vársz? Hallod-é már a hívó szót?
 El ne késs, jajj, vigyázz: mire eszmélsz, a van csak volt.*

*Jézus hív, vele járj, erre váltott meg ő.
 Lelki sziklára állj, élő víz onnan jó.
 Ő nekünk utat tört, te is lépj arra hittel rá!
 Már itt lent s odafönt téged ő tehet boldoggá!*
 (Fordította: Hamar István)

Téli tábor Jókán

Egyetemisták, fiatal felnőttek figyelem!

2016. február 12-től 14-ig nagy szeretettel várunk Titeket a Fíresz – Duna Mente Téli táborába Jókára. Az alkalom központi témája Isten jelenléte, vezérigéje pedig: „*Erősödjetez meg az Úrban és az Ő hatalmas erejében*” (Ef 6,10).

A három nap alatt a következőkre szeretnénk fókuszálni: megérkezni Isten jelenlétébe – megerősödni Isten jelenlétében – célra találni ebben a jelenlétben.

A tábor légköréről röviden: hozzád hasonló fiatalok, java-részt laikus, de nagy dolgokra vágyó fiatalok a szervezők, sok-sok beszélgetés és játék vár rád, közösségben dicsérheted Istent, hallhatod Isten munkájának megtapasztalását más

fiataloktól, beszélgethatsz élet-kérdéseidről és a tábor egésze – reményeink szerint – egy nagy lelki töltekezés lesz minden résztvevő számára.

Bővebben a táborról, illetve beszámolókat az előző téli táborainkról a szervezetünk honlapján (<http://fíresz.sk>) olvashatsz. Jelentkezni – szintén ezen a honlapon – február 7-ig lehet. Nagy szeretettel várunk!

A szervezők nevében: Császár Eszter, Gyurcsis Júlia és Kelemen Sándor.

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Tanácsa IX. ülészakának 7. ülésén, melyre Rimaszombatban, 2015. december 5-én került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta.

– A tárgysorozatot – a kiegészített pontokkal együtt – egyhangúlag elfogadta, a Zsinat ZS-23/2014-es számú határozatának teljesítésével, valamint a közalapi befizetések ellenőrzésével a 2016. január 16-ra Rimaszombatba összehívott rendkívüli ülésén fog foglalkozni.

– Elfogadta a 6. ülés jegyzőkönyvét.

– Dr. Rákos Loránt zsinati tanácsos indítványát, a lelkészi szolgálatról szóló 1/2005-ös törvény módosítására elfogadta, és a jogi bizottság elé tárta.

– A gálszécsi Carmel centrum nonprofit szervezetet a ZS-9/2013-as számú határozata értelmében elfogadta egyházi szervezetnek.

– Elutasította a Gálszécsi Református Egyházközségnek a Közalap egyházépítői keretéből visszamenőlegesen igényelt támogatási kérelmét azzal, hogy tavasszal a Carmel centrum nonprofit szervezet kérheti a támogatást.

– Tudomásul vette Juraj Breckónak, az Ondava-hernádi Református Egyházmegye esperesének a 2015. szeptember 30-án kelt levelében a Zsinati Tanács elé terjesztett, az egyházlátogatások alkalmával elhangzott – és az Egyetemes Egyháznak címzett – javaslatokat.

– Tudomásul vette, hogy Juraj Brecko, az Ondava-hernádi Református Egyházmegye esperese 2015. szeptember 18-i hatállyal a Garanyi Református Egyházközség helyettes lelkészévé Dušan Brna lelképásztort jelölte ki.

– Tudomásul vette, hogy Juraj Brecko, az Ondava-hernádi Református Egyházmegye esperese 2015. szeptember 13-i hatállyal a Gercselyi Református Egyházközség helyettes lelkészévé Anna Hisemová magyarizsépi lelképásztort jelölte ki.

– Tudomásul vette, hogy Juraj Brecko, az Ondava-hernádi Református Egyházmegye esperese 2015. szeptember 13-i hatállyal a Lasztóci Református Egyházközség helyettes lelkészévé Anna Hisemová magyarizsépi lelképásztort jelölte ki.

– Megadta a lelkészjelölti jogállást a nagybalogi Tóth Krisztián részére.

– Tudomásul vette, hogy összhangban az egyházközségek jogállásáról és társulásáról szóló 4/2011-es számú törvény 31. §-val, 2015. november 23-val a Gálszécs-miglési Református Társult Egy-

A ZSINATI TANÁCS 7. ÜLÉSÉRŐL

házközség megszűnt, és Miroslav Koval' lelképásztor megválasztott státusza is megszűnt. A Zsinati Tanács az érintett két egyházközségnek javasolja, hogy az üresedésben levő lelkészi állásokat a két egyházközség egyházunk jogrendje szerint töltsse be.

– A Közalap egyházépítői keretének terhére 1500 euró egyszeri támogatást hagy jóvá a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Diakóniai Központja részére egy védett műhely kialakítására. A támogatás folyósításának feltétele, hogy a védett műhely egy egyházi ingatlanban legyen kialakítva. A támogatás 2016. január 31-ig használható fel.

– Tudomásul vette, hogy a Pozsonyi Református Egyházmegye Közgyűlése elfogadta az egyházmegye címerét.

– Tudomásul vette, hogy a Pozsonyi Református Egyházmegye Közgyűlése illetékességi területén hivatalos hittankönyvnek elfogadta a magyarországi Református Pedagógiai Intézet által készített és kiadott alapiskolai református hittankönyveket és a hozzájuk tartozó munkafüzeteket.

– Fazekas László püspök beszámolt a 2015. október 19–21. között Komárom-szentpéteren tartott 2015. évi Kerekasztalról, melyen egyházunk elnöksége és az egyes munkaterületeken szolgáló vezetők tárgyaltak a nyugati segélyszervezetek és egyházak képviselőivel. A Zsinati Tanács megbízta Palcsó Attila zsinati tanácsost, hogy a Kerekasztalon elhangzott felajánlásokat kihasználva, gondoskodjon arról, hogy az egyes szolgálati területek elkészítsék a támogatási igényeiket.

– A Zselízi Református Egyházközség a 2015. október 18-án kelt levelében 10 000 euró kölcsön jóváhagyását kérte a jelenlegi templom és lelkészlak gyülekezeti központtá történő átépítéséhez. A Zsinati Tanács jóváhagyta a 10 000 euró kölcsön folyósítását. A kölcsön visszafizetésének határideje 2020. december 31. A kölcsön inflációt kiegyenlítő kamatát a Zsinati Tanács 4,5 %-ban szabja meg. A kölcsön kizárólag a templom és lelkészlak átépítéséhez használható.

– Jóváhagyta a 2016-os évről szóló – a Zsinat, a Zsinati Tanács és a Zsinati Elnökség üléseinek tervezett időpontjait tartalmazó – eseménynaptárt.

– A Zsinati Tanács a fél munkakörökről szóló beszámolókat tudomásul veszi, és úgy határoz, hogy a Zsinati Tanács és a Zsinat ülésein minden zsinati tanácsos köteles részt venni. A Zsinati Tanács kéri

az espereseket, hogy 2016. január 31-ig állítsák össze azon lelkészek névjegyzékét, akik a gyülekezeti lelkészi szolgálat mellett egyházmegyei és egyetemes egyházi többlétszolgálatot is végeznek (a többlétszolgálat megnevezésével).

– A Komáromi Református Egyházközségnek engedélyezi egy összegyűlési gyűjtés beindítását a valamikori Timóteus árvaház épületének felújítására.

– Fazekas László püspök beszámolt a Generális Konvent Elnökségének üléséről, amelyre 2015. november 10–11-én került sor Balatonfüreden. Elmondta, hogy az ülés témája a reformáció 500. évfordulójának megünneplése volt, valamint a Kálvin-évek eseménysorozata. A reformáció évére egy központi logót szeretnének jóváhagyni, amely használatos lenne a reformációs emlékévkapcsolatban. A Generális Konvent egy közös kiadványt készít a reformáció helyszínéről, továbbá egy reformációs emlékkönyvet, amelyben református értelmiségi nyilatkoznak a reformációval kapcsolatosan. A Zsinati Tanács felkéri a Calvin J. Teológiai Akadémiát, állítson össze egy olyan listát, amely tartalmazza azon legjelentősebb helységeket, amelyek református emlékhelynek minősíthetők, illetve tegyen javaslatot azon – egyházunkhoz tartozó – református értelmiségi emberekre, akik a reformációval kapcsolatosan megszólíthatóak és felkérhetők egy oldal megírására a Generális Konvent által elkészítendő reformációs emlékkönyvbe.

– Géresi Róbert püspökhelyettes a Zsinati Tanács tagjainak beszámolt a kárpátaljai segélygyűjtés felhasználásáról: jelenleg a gyűjtésből 26 708,71 euró adomány van a Diakóniai Központ számláján, amely még nem lett felhasználva. A Zsinati Tanács megköszöni Ibos Henriettának és Géresi Róbert püspökhelyettesnek a segély célba juttatása érdekében végzett fáradozásukat. A Zsinati Tanács úgy határoz, hogy a maradék segélyből továbbra is a jól működő melegkonyhát kívánja finanszírozni Kárpátalján, valamint családoknak szánt ételmisszercsomagok elkészítését is támogatni kívánja. A Zsinati Tanács körlevélben fogja megkeresni az egyházközségeket, amelyben az adománygyűjtés folytatására hívja fel az emberek figyelmét. A körlevél megfogalmazásával Ibos Henriettát és Géresi Róbertet, a körlevél kiadmányozásával pedig a püspököt és a főgondnokot bízza meg.

2015. november 21-én a barsi Nagykálnán egyházmegyei evangelizáció zajlott, melyen **Varga Róbert**, nagykovácsi lelkipásztor A tékozló fiú példázatából az otthon maradt fiú történetén keresztül hirdette Isten igéjét.

A példázat mindenki előtt jól ismert, de az otthon maradt testvérre nemigen figyelünk oda. Pedig ez az otthonmaradás, az „álljak helyt ott, ahova engem Isten tett”, a nehezebb útnak, sorsnak a vállalása a mai időszak nagy problémája is. Gyermekünk, ifjaink sorra mennek el a jobb élet lehetőségét keresve. Emberek, népek vándorolnak a világban. Mit jelent otthon maradni? Ezzel a kérdéssel foglalkozott Varga Róbert lelkipásztor a nagykálnai, egy éve felszentelt református templomban az egyházmegyei evangelizáción.

Nagykálnán, az újjászületett templomban Egyházmegyei evangelizáció zajlott

Nagykálna felújított temploma.
(Fotó: Mészáros Lajos)

Hálaadó úrvacsorás istentisztelet Serkén Isten biztató szava hangzott

2015. november 22-én Serkén meghitt találkozásra került sor. A 70 évnél idősebb testvéreink úrvacsorával egybekötött istentiszteleten vehettek részt. Azzal a céllal jöttünk össze, hogy Isten igéje által lelkileg erősödve, hitben épülve és krisztusi szeretettel feltöltődve hálát adjunk. Ott lehettek azok a testvéreink is, akik a templomi úrvacsorai közösségben megtört egészségük miatt már nem tudnak jelen lenni. Az istentiszteleten tizenhat testvérünk vett részt.

A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának (MEÖT) székházában került sor november 25-én Budapesten a Reformáció 500 Emlékbizottság szervezésében a *Vallások együttélése egykor és most* című konferenciára. A konferencia a MEÖT főtitkárának, **Fischl Vilmos**nak a köszöntőjével és **Hafenscher Károly** miniszteri biztosnak a megnyitójával és köszöntésével vette kezdetét. Többek között sor került **Rostoványi Zsolt**nak, a Corvinus Egyetem rektorának előadására is *Az iszlám jelenléte Európában – feladat és kihívás* címmel, melyben rámutatott, hogy az iszlám már jelenleg is része az európai kultúrának, hiszen az Európai Unióban hozzávetőlegesen huszonötmillió muszlim él. A középkorban is jelentősen hozzájárult az iszlám a jelenlegi európai kultúra kialakulásához, a meghódított területeken pedig inkább a vallási tolerancia és a társadalmi fejlődés volt jellemző. A legutóbbi események Európában iszlámellenességre hangolták a politikai diskurzust, melynek következtében legtöbb esetben a „háború az iszlám ellen” jelszavak kerülnek előtérbe. Ennek eredményeként az európai identitás fenyegetettsége érzékelhető a többségben iszlám vallású em-

Szökéné Orémus Zsuzsanna lelkipásztor az *1Móz 28,15a* alapján szólt Isten üzenetét. Kiemelte, hogy az egyedüllét fájdalmas érzés, aminek a legmélyebb foka, amikor valaki úgy érzi, hogy magára hagyta őt az Isten. A Bibliában is voltak egyedül vándorlók, akik így panaszkodtak: elhagyott az Isten, elfeledkezett rólam. Isten az ilyen panaszra válaszol: *Ímé, én veled vagyok!* Magunkra hagyhatnak bennünket emberek, de Isten soha nem hagy el! Életünk minden útján (a nehéz útsza-

Budapesten zajlott a konferencia A vallások együttéléséről volt szó

berek bevándorlási hullámában. Ugyanakkor elgondolkodtató, hogy a szélsőséges iszlamisták és a potenciális bűnözők többsége már Európa országaiban született és feltehetőleg az Iszlám Állam területén és által kaptak kiképzést – mondta az előadó.

A további előadások sorában volt **Balogh Judit** egyetemi docensnek, az Egri Széchenyi István Főiskola Történelemtudományi Intézete munkatársának előadása a *Reformáció és török hódoltság* címmel, melyben többek között rámutatott, hogy a török hódoltság területén, mely az akkori Magyar Királyság területének kb. negyven százaléka volt, nem volt felekezeti megkülönböztetés a keresztyénekkal szemben a hivatalos török adminisztrációban. Ugyanakkor ez nem azt jelentette, hogy a Török Birodalom mintegy „támogatója” lett volna a reformáció terjedésének a hódoltsági területeken, hanem inkább, hogy a leigázó hatalom számára a gazdasági érdekek előbbre voltak a keresztyénségen belüli változások követésénél. Megállapítható az is, hogy a leigázó hata-

Ki-ki elgondolkodhatott azon, néha milyen nehéz az otthonmaradást választani. Nehéz, de mégis nemes döntés. Sok mindenről talán lemarad az ember, sokkal többet kell hajtania, dolgoznia, de az Isten kárpótolja az itthoni hegyek, fák, táj, szülőföld és nem utolsó sorban a család szeretetével. Nagy és komoly döntés, felelősség, melyet csak az Úr előtt elcsendesedve, az Ő akaratára figyelve lehet meghozni.

Az alkalomért Istené a hála, köszönet és dicsőség!

Ambrus Erika

kaszokon is) Isten őrzése, oltalma alatt járunk: mert fontosak vagyunk a számára. Érhet bennünket keserűség, fájdalom, elveszithetünk embereket, de Isten megőriz bennünket, nemcsak ha egészségben, jólétben élünk, de mindenhol és mindenkor, a legnagyobb próbákban is – hangzott a biztatás az igehirdetésben, ami után az úrvacsora áldásában részesülhettek a jelenlévők. Gyülekezetünk ifjú tagja, **Varga Ákos** egy Túrmezei Erzsébet vessel köszöntötte az idős embereket.

Ez a vasárnap délutáni alkalom gazdag lelki élményt jelentett mindnyájunk számára.

Szökéné Orémus Zsuzsanna

lom képviselői – a katonaság és az adminisztráció – elsősorban a megerősített erődítményekben összpontosultak, ahol katonai-stratégiai helyek voltak. Számarányát tekintve sem volt képes arra, hogy erőteljesebb iszlamizációt hajtson végre a hódoltsági területeken, így a felekezeti váltás a katolicizmusból a reformáció irányába történt, melyben a magyarság találkozhatót a tiszta evangéliummal. A kora-újkor magyarság története ebből a szempontból más képet mutat, hiszen a törökök által leigázott népek és országok esetében a legtöbb esetben megtörtént az iszlámra való átváltás.

Nagyon értékes és tanulságos előadások hangoztak el a már említetteken kívül is a vallások sokféleségéről, a zsidó-keresztény-iszlám vallások közötti párbeszédéről, valamint az iszlám-magyar együttéléséről, a katolikusok és zsidók életéről a korabeli hódoltsági területeken. Egyházunkat ezen a konferencián **Fazekas László** püspök és jelen sorok írója képviselte.

Palcso Attila

Adventi játszóház Megyercsen Kicsik és nagyok közösségben

December 6-án adventi játszóházban örvendtek a gyerekek, szülők, nagyszülők, dédük Megyercsen.

A Somorjai Református Egyházközség ünnepi istentiszteleten adott hálát Istennek az Árpád-kori templomának külső felújításáért. A munka a magyar kormány hatalmas, 200 ezer eurós támogatásával készülhetett el, ezért a december 6-i istentiszteleten a készsége adományozó képviselőiben **Balog Zoltán**, az emberi erőforrások minisztere, református lelkipásztor hirdette az ígét az egybegyűlteknek.

A felújítási munkálatok 2014 májusában kezdődtek el és 2015 szeptemberében fejeződtek be. Megújult a templom tornya és tetőszerkezete, külső új vakolatot ka-

Harminchárom gyermek és huszonegy felnőtt vett részt rajta. **Végső László** lelkipásztor a *Jn 3, 16*-tal köszöntötte a jelen-

Somorjai ünnep: elkészült! Úrvacsorás hálaadó istentisztelet

helyettes, **Lévai Attila**, a Selye János Egyetem Református Teológiai Karának dékánja, **Koncsol László** tiszteletbeli főgondnok, valamint a környező egyházmegegyék esperesei is.

Berkesi Sándor vezényletével a Debreceni Református Kántus szolgált. Balog Zoltán a *Lk 21,28* alapján szólta a gyülekezetnek: „Amikor pedig mindezek elkezdődnek, egyenesedjétek fel, és emeljétek

lévőket, majd kifejtette, hogy kinek az eljövételére, a visszajövetelére várunk. A kézműves-foglalkozáson különféle ajándékok, karácsonyfadíszek készültek.

Köszönet illeti mindazokat, akik készítették az alkalmat, de Istené a dicsőség!
—vl—

ja – mondta többek között igehirdetésében Balog Zoltán miniszter.

Az igehirdetés után **Somogyi Alfréd**, a pozsonyi egyházmegye esperese könyörgött imádságban Istenhez, majd pedig György András lelkipásztor a helybeli gyülekezet hálaája jeléül a Templom őre címet adományozta Balog Zoltán miniszternek a közösség- és nemzetépítő szolgálatáért, valamint a templom kicsinyített mását és annak szimbolikus kulcsát. Ugyanebben a megtiszteltetésben részesült a templom felújítását irányító **Baráth Benjamin**, a gyülekezet építési és szervezési gondnoka is. Ezt követően György András lelkipásztor felolvasta Orbán Viktor miniszterelnök biztató sorait, amit a gyülekezetnek küldött.

Az elhangzottak után Balog Zoltán miniszter bejelentette a magyar kormány döntését: a Szlovákiai Magyar Református Keresztény Egyház korábbi kérése alapján a magyar kormány december elején egymilliárd forintos keretösszegű támogatást hagyott jóvá számukra, gyülekezet- és történelmi örökség megtartó tevékenységre, valamint épületfelújító célokra. Ezt az összeget a 2015-ös költségvetésből kapta az egyház és a 2016-os évben lehet majd felhasználni.

Az alkalom úrvacsorával folytatódott, melynek a liturgia szolgálatát Fazekas László püspök végezte. A záró ének és a himnusz eléneklése után Fazekas László püspök áldásával fejeződött be a hálaadó istentisztelet.

Iski Ibolya

Fotó: Fényes Gábor

pott, valamint átalakították a vízelvezetőt is. Az eredetileg román stílusban emelt templom a 18. század utolsó éveitől szolgálja a helyi református gyülekezetet.

A hálaadó istentiszteletre teljesen megtelt az ősi református templom. A vendégeket **Bucsuházy István** gondnok és **György András** lelkipásztor köszöntötték. Az ünneplők sorában ott volt **Czibalmosné Molnár Éva**, Magyarország szlovákiai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, **Fazekas László** püspök, **Fekete Vince** főgondnok, **Géresi Róbert** püspök-

fel a fejeteket, mert közeledik megváltásotok ideje”. Igei hangsúllyal biztatta az egybegyűltek: egyenesedjen fel mindenki, aki megtört derékka jár! Hiszen a meghunyászkodás, a fejünk lehajtása, az csak taktika, nem pedig stratégia. Ha fölemeljük a tekintetünket (ebben segíthet a felújított templom égre mutató tornya is), meglátjuk a fenti dimenziót. Ha valaki Jézust látja, az máris másként tekint az életére, az az ember a hétköznapi életben is erősödni fog. Emeljük fel a fejünket és szívünket, emeljük fel, mert az életünk Ura régen vár-

Történelmi alkalom a komáromi egyházmegyében – így nevezte megnyitójában **Szénási Szilárd** esperes azt a bibliaismereti versenyt, amit a presbiterek számára szerveztek a komáromi egyházmegyében. A versenyre a presbiterek bátoritanul jelentkeztek, de öt gyülekezetből (Bátorkeszi, Gúta, Hetény, Kamocsa és Martos) voltak bátor jelentkezők.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy a szervezésből valami hiányzott volna, sőt! A vendéglátó bátorkesziek mindent megtettek, hogy rendben menjen minden végbe. A verseny elején **Czinke Tímea** helybeli lelkipásztor látta el az izguló lelkeket igei

PRESBITEREK VERSENYEZTEK Bátorkeszi adott otthont a vetélkedőnek

táplálékkal, a verseny kérdéseit pedig **Erdélyi Anita** vágfarkasdi lelkipásztor állította össze.

Az eredményhirdetésnél elhangzott, hogy az öt csapatból a hatodik helyen végzett az a huszonegy gyülekezet, akik nem mertek benevezni. A hetényiek végeztek az élen. A második helyen a csupán kéttagú (a többiek négyen voltak) kamocsaiek végeztek, a harmadikon a házigazdák, a negyediken a martosiak az ötödiken pe-

dig a komáromi egyházmegye legkisebb anyaegyházközségének presbiteri: a gútaiak.

De tény, hogy ez a sorrend csak egy izgalmas verseny sorrendjét jelenti. A valódi kincs, mellyel mindannyian gazdagabbak lettek pedig már jóval a verseny lezajlása előtt a birtokukba került: az az ismeret, melyet megszereztek Eszter könyvének tanulmányozása közben.

Sasák Attila

2015. december 13-án csodálatos élményben lehetett részük a nagypusztai börtön lakóinak és alkalmazottainak.

Közel 80 elítélt töltötte meg a nagy tornatermet, hogy meghallgassák a magyarországi Pilisszentkeresztről érkező héttagú kórust. Az alkalmat a Szlovákiai Refor-

Nagymegyeren 230 éve áll a templom Jégverés miatt kellett javítani

Az elmúlt esztendőben egy jégverés miatt kellett a 230 éves református templomot külsőleg felújítania, kicserélni a csepeztést a nagymegyeri gyülekezetnek. A több mint negyvenezer eurós kiadással járó munkálatokhoz a Közalap építkezési keretéből, az Egyházmegyei Támogatási Alapból, a nagymegyeri önkormányzat támogatásából és a hívek adakozásából jött össze a szükséges összeg. 2015. december 13-án ünnepi istentiszteleten adtak hálat a templomon elvégzett felújításért.

A hálaadó ünnepi istentiszteleten a megjelenteket **Szabóné Köblös Valéria** lelkipásztor köszöntötte. Többek között **Fazekas László** püspököt, **Fekete Vince** főgondnokot, **Somogyi Alfréd**ot, a pozsonyi egyházmegye esperesét, **Molnár Rudolf** egyházmegyei gondnokot.

Somogyi Alfréd esperes igeolvasása és fohásza, valamint a gyülekezeti énekkar

Mészáros János Elek Ipolyságon járt Bizonyágtétel a gyökerek fontosságáról

Bizonyágtétellel egybekötött adventi koncerttel látogatott el Ipolyságra **Mészáros János Elek**, a 2012-es Csillag születik győztese. Az alkalomra 2015. december 19-én a református templomában került sor.

A művész bevezetőjében elmondta, hogy agrármérnöki szakmájából hívta el Isten a szolgálatra, hogy énekekkel és bizonyágtétellel szóljon az emberekhez Isten szeretetéről. Eleinte nem értette, miért hívja őt Isten, ezért imádságban kérdezte: mire tudja használni az ismereteit (például a növénytanból), hiszen az teljesen más, mint az ember. Isten – mint mondta – bizonyára elmosolyodott a kérdésén és azt vá-

Karácsonyi koncert a börtönben Pilisszentkeresztiiek bizonyága a keresztről

mátus Keresztyén Egyház és a Szlovák Testvéri Börtöntársaság közösen szervezte. Közel másfél órás koncertet hallhattunk, melyen magyar, szlovák, ósláv és latin karácsonyi énekek csendültek fel. Hallhattunk gregorián dallamokat, középkori szerzeményeket, népdalokat, népekeket, miközben egy-egy bibliai idézet is elhangzott. Az alkalmat **Ku-**

czy Lajos garammikolai lelkipásztor nyitotta meg, a végén pedig **Antala Éva** nagyölvédi lelkipásztor, a Szlovák Testvéri Börtöntársaság ügyvezető igazgatója fejezte ki köszönetét a délutánért. A meghívott csoport bizonyágot tett arról is, hogy Isten minden nemzetnek megadta az üdvözülés lehetőségét és mindegy, hogy milyen nyelven és melyik keresztény felekezettel dicsérik az Urat, az a legfontosabb, hogy Krisztus keresztyébe kapaszkodva, adventben élve várjuk az Ő visszajövetelét.

Antala Éva

tartottak a meggyengült katolikus közösség kőtemplomára, ahol átmeneti ideig tartottak is a református istentiszteleteket. 1713-ban azonban a templomot visszakapták a katolikusok, de a kulcsát megtartották a reformátusok, akik egy pánccsékerevényben ma is őrzik azt. 1777-ig oratóriumban tartották az istentiszteleteket, majd miután az leégett, két évig a szabad ég alatt gyűltek össze. A gyülekezet tagjaiban azonban ott volt az élni akarás. 1783 augusztusában az uralkodótól megkapták a lelkészválasztási, torony nélküli templomépítési jogot, az izsapiak pedig a régi rend szerint csatlakozhattak a nagymegyeriekhez. Az új templom alapkövét 1784 szeptemberében tették le és egy évvel később, 1785 szeptemberére el is készült. Tornyt a templomhoz 1801-ben építettek.

A külsejében megújult templom – a lelkipásztor szavai szerint – tanúskodik a kirtartásról, hűségről és az áldozatvállalásról.

A hálaadó istentisztelet Fazekas László püspök áldásával ért véget. **–ii–**

tő Istenhez köt minket. A másik nagyon fontos gyökér, ami a szülőföldünkhöz, az őseinkhez fűz. Ezek a gyökerek mind nagyon fontosak, és ha élnek ezek a gyökerek, akkor jöhetnek a viharok, amik tépázhatják a fát, leverhetik a gyümölcsét, még derékba is törhetik, de amikor véget ér a vihar, a fa újra kihajt és termést hoz. A globális világ pontosan ezeket a gyökereket próbálja meg tönkretenni: az Istenbe vetett hitet, a nemzethez való ragaszkodást és a család szentségét – hangzott el szívből jövő bizonyágtétele a művésznek.

A mintegy másfél órás koncertjével Mészáros János Eleknek úgy hiszem, sikerült azokat a bizonyos láthatatlan gyökereinket megerősítenie, felüdített, buzdított, amit a koncert végén a résztvevők vastappsal köszöntek meg.

–ij–

tosságú szerve: a gyökere. Az első és legfontosabb gyökér, ami magához a terem-

Mozgalmas hétvége Kamocsán Hagyományt folytattak és teremtettek

Advent negyedik hétvégén Kamocsán olyan eseménysorozat zajlott, amely érintette a falu minden korosztályát. Ezen a szép téli hétvégén hópelyhek helyett áldás és szeretet hullott alá az égből. Összefogva, közösségként dolgozott együtt a falu lakossága, mindenki segíthetett és részt vehetett benne.

Már szombat reggeltől kezdődtek a programok. Először a legkisebbek, az óvodások és kisiskolások érkeztek szülei kíséretében a már hagyományos ünnepváró kézműves-foglalkozásra. **Sasák Ilona** lelkipásztor és csapata vezetése alatt sorra születtek a papírangyalok, zokni hóemberrek. Jó érzés volt látni azt is, hogy azok a lányok, akik nemrég még maguk is segítségre szorultak, mostanra segíteni tudóká lettek, sőt már saját művekkel készültek, és türelemmel adták át tudásukat. Kvíz kérdésekben elevenedett meg a karácsonyi történet, mely kérdések közt egy-két nehezebb is akadt, ahol a szülők is bekapcsolódhattak.

Mézeskalácsok díszítésére is lehetőség nyílt. Apró csilingelő csengők hangját idézte, amit hallhattunk, a *kérem* és a *tes-sék, már adom is* szavak kíséretében cserélődtek a színes cukormázot tartalmazó tubusok...

FELHÍVÁS

Az SZRKE Diakóniai Központja megalakulásának 10. évfordulója alkalmából szeretne egy, az egyházunk diakóniájának a történetét és a jelenét feldolgozó kötetet kiadni. A mélyebb merítés érdekében a szerzők anyaggyűjtést végeznek szóban

2015. december 22-én Nagykaposon gyászistentisztelet keretében búcsúztunk el Asszonyi Árpád villamosmérnök testvérünktől, a Szlovákiai Református Keresztény Egyház egykori főgondnokától.

Hálát adtunk a teremtő Istennek Asszonyi Árpád testvérünk életéért és azért a szolgálatáért, amit vitt, amíg az egészsége engedte, a református egyházban. Pándy Árpád nagykaposi lelkipásztor hirdette a feltámadás ígését, énekszóval Simon Sándor, Papp László gondnokok és a presbitérium tagjai szolgáltak.

Fájó szívvel, de Isten akaratában megnyugodva búcsúzott az elhunyt családja: felesége, Asszonyi Árpádné született Vályi Erzsébet, aki 1961-től élt boldog házasságban férjével; két gyermekük, az 1963-ban született Árpád és az 1968-ban született Emese. Kegyeletüket le rótták a nagykaposi református

A kicsik kézműves-foglalkozását egy kis ebédszünet után egy kézművesvásár követte, amit már második alkalommal szerveztünk meg. Ismét bemutatkoztak a helybeli és környékbeli ügyes kezű asszonyok, lányok. Hozta ki-ki saját portékáját, gyöngykészert, házi készítésű bombont, kerámia díszeket, kézműves szappanokat, függőket, koszorúkat, mézeskalács házakat. Isten ajándékai megszámlálhatatlanok, ezt láthatta, aki körbejárt a kultúrház nagytermében, szemet gyönyörködtető alkotások minden asztalon az Úrtól kapott tehetséggel elkészítve.

Vasárnap délelőtt pedig egy rendhagyó istentiszteleten folytatódott az adventi hétvége. A helyi Laudate kórus már harmadik éve egy szép szolgálattal áll meg az Úr színe és a gyülekezet előtt. Ezen az alkalmon nincs hagyományos igehirdetés, a kórus tagjai vezetik az együttléteket, hívnak elcsendesedésre egy-egy összekötő szöveggel a zeneszámok között, miközben a gyülekezet végig a helyén maradván élheti meg Isten jelenlétét. A negyedik adventi vasárnapon – hogy az idős, beteg, nehezen

és írásban. A Diakóniai Központ ezúton kéri azon személyeket, akik részt vettek valamilyen diakóniai mozgalomban és/vagy rendelkeznek a témával kapcsolatos emlékekkel (jegyzőkönyv, levelezés, fénykép stb.), hogy jelezzék azt a szerzők felé, hogy további egyeztetés után felhasználhassák azokat.

ASSZONYI ÁRPÁD (1938–2015)

egyházközség tagjai, az ungi és a zempléni egyházmegye elnöksége, tanácsstagjai, lelkipásztorai és gondnokai, Fazekas László püspök, Fekete Vince főgondnok, Géresi Róbert püspökhelyettes és nagyon sokan mások.

mozgó gyülekezeti tagokról se feledkezzünk meg –, a presbitérium határozata alapján kántálni indultunk **Sasák Attila** és **Sasák Ilona** vezetésével egy-egy kisebb csoportban. A látogatásokra „felfegyverkezve” érkezünk, magunkkal vittük a karácsonyi örömezenetet és a gyülekezet asszonyai által sült süteményt. Énekelünk karácsonyi, énekeskönyvi énekeket, olvastunk a Bibliából, együtt imádkoztunk azokkal, akik szívében ott él Jézus, de sajnos koruk és egészségi állapotuk már nem engedi meg, hogy rendszeresen részt vegyenek a gyülekezeti alkalmakon. Reméljük és hisszük, hogy megérették a szeretetet, amit az Úrtól kapunk és közvetítettünk tovább. Számunkra pedig felbecsülhetetlen kincsékként térült meg a befektetett energia, látva és érezve az idősök megilletődöttségét és háláját. (Nem utolsósorban pedig sikerült egy újabb hagyományt teremtenünk.)

Kívánok a jövő évre minden gyülekezetnek sok hasonlóan mozgalmas hétvégét, sok alkalmat, amikor az Úrnak szolgálva hirdethetjük az Ő igéjét! **Sukola Kinga**

A szerzők számítanak a közreműködők segítőkészségére és jóindulatára, így szolgálva közösen Isten dicsőségét és egyházunk javát.

Kérjük, hogy az információkat juttassák el Haris Szilárd részére: e-mail cím: diakonia.kozpont@gmail.com; telefon: 0908/549 726.

Asszonyi Árpád Bacskában született 1938. június 19-én egy kétgyermekes református gazda családban. Az alapiskolát Bacskában és Nagykaposon, középiskolai tanulmányait Kassán a Magyar Tan nyelvű Ipari Szakközépiskolában végezte. A kétéves katonai szolgálat után kezdte el főiskolai tanulmányait Zsolnán, ahol villamosmérnöki diplomát szerzett 1966-ban.

1972-től volt az Ungi Református Egyházmegye gondnoka, 1978-tól zsinati világi rendes tag, 1987-től presbíter a nagykaposi egyházközségben. 1996. május 31-től volt az SZRKE főgondnoka, mely tisztséget 1998. december 31-én egészségügyi okokból volt kénytelen befejezni.

2015. december 13-án, hosszan tartó betegségek után, a nagymihályi kórházban adta vissza lelkét Teremtőjének.

Fekete Vince

Börtönmisszió. 2015. november 16-a és 18-a között Rómában zajlott a Nemzetközi Testvéri Börtöntársaság európai regionális fóruma. Egyházunk képviselőjében Antala Éva nagyölvedi lelképásztor, börtönlelkész volt jelen. Szó esett a keresztyén-izlám együttéléseiről és bemutatották az egyes országok börtöntársaságuk programjait.

Tanácsi ülés. December 5-én Rimaszombatban zajlott a Zsinati Tanács 7. ülése.

Hálaadó istentisztelet. A somorjai református gyülekezet december 6-án úrvacsorás istentiszteleten adott hálát az Árpád-kori templomának külső felújításáért. Magyarország Emberi Erőforrások Minisztériuma 200 ezer euró támogatást nyújtott a munkálatokhoz, ezért az ünnepi alkalmon Balog Zoltán református lelképásztor, miniszter hirdette az ígét, aki végezetül bejelentette, hogy a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház magyar gyülekezetei és egyházmegyei számára a magyar kormány egymilliárd forintos, azaz 3,2 millió euró keretösszegű támogatást hagyott jóvá gyülekezetmegtartó és -szervező, történelmi örökség megtartó tevékenységre, valamint épületfelújító célokra.

Egyházmegyei szavalóverseny. December 6-án Kisgésésben zajlott a kilencedik zempléni egyházmegyei szavalóverseny. Tizenhárom gyülekezet ötvenkét szavalója adott elő istenes verseket. Külön öröme volt az alkalomnak, hogy a szlovák iskolába járó gyermekek is hajlandók voltak magyar versek előadására.

Oszták egyházak zsinatán. December 8-án Fazekas László püspök egyházunk nevében köszöntötte az Ausztriai Augsburgi Hitvallású Evangélikus Egyház és az Ausztriai Helvét Hitvallású Református Egyház közös zsinatának ülést, melyre most először kapott egyházunk meghívót. Mindez a gesztus az egyházaink között erősödő jó viszonyra utal. A zsinat témáit az egyes munkaterületek beszámolóit, a migránshelyzet értékelése és a reformáció 500. évfordulója kapcsán tervezett rendezvények megtárgyalása képezte.

Missziói tanácskozás. December 10-én Rimaszombatban zajlott egy missziói és diakóniai konzultáció. A találkozó célja volt, hogy az egyes munkaterületek képviselőjében jelen lévő munkatársak a hatékonyabb munkavégzés érdekében összehangolják munkájukat.

Az alkalom a Diakóniai Központ vezetőjének, Ibos Henriettának és Molnár Árpád missziói tanácsosnak a közös szervezésében valósult meg.

Fogadás. December 10-én a külhoni történelmi egyházak képviselőit fogadta Áder János köztársasági elnök, Orbán Viktor miniszterelnök, Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, Kövér László, az Országgyűlés elnöke és Balog Zoltán miniszter.

Beiktatás. Rendkívüli egyházi közgyűlés zajlott Garbócbogdányban december 13-án, melyen beiktatták hivatalába az Ondava-hernádi Református Egyházmegye espereshelyettesét, Simona Abošiovát. A beiktatás szertartását Juraj Brecko, az egyházmegye esperese végezte. Az ünnepi alkalom egyházmegyei presbiteri konferenciával folytatódott.

Hálaadó istentisztelet. December 13-án Nagymegyeren Fazekas László püspök hirdette az ígét azon a hálaadó istentiszteleten, melyen a templom külső felújításáért adott hálát a gyülekezet. A munkálatok 40 ezer euróba kerültek. A Közalap építkezési keretének, a pozsonyi egyházmegye támogatási alapjának, a nagymegyeri önkormányzat támogatásának és a hívek adakozásának köszönhető, hogy a felújítás megtörténhetett.

SJE RTK. A Selye János Egyetem Református Teológiai Karának tanári értekezlete zajlott december 16-án Komáromban, melyen jelen volt egyházunk püspöke is.

Könyvajándék. A Reformáció Emlékbizottság a Kálvin és a Luther Kiadóval együttműködve karácsony előtt közel 20 millió forint értékben szállított könyvcsomagokat a külhoni magyarság részére. Az adományból a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház egyházmegyei, egyházi iskolái, a Püspöki Hivatal, a Calvin J. Teológiai Akadémia könyvtára és a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Tudományos Gyűjteményei részesült.

Keresztyének találkozója. 2016. július 7-e és 10-e között Budapesten lesz a Közép Európai Keresztyének Találko-

zója, ami hat nemzet egyházainak a találkozásából jött létre. Regisztrálni március 31-ig lehet a találkozó honlapján. (<http://christlichebegegnungstage2016.hu>) Kérjük, hogy aki regisztrál, az jelezze a regisztrációját Molnár Árpád szepsi lelképásztornak, missziói tanácsosnak is, mivel ő a rendezvény koordinátora egyházunk részéről: molnar.arpad@reformata.sk.

A Pátria rádió református műsorai:

Január 17-én, a 7.05-kor kezdődő műsorban Dócs Szilvia szomatori lelképásztor Jézusról, az élet kenyeréről szól igehirdetésében.

Január 31-én, 7.05-kor a Világosságban Hranýó Mihály tornagörgöi lelképásztor a Jn 7,6–7 alapján szól a hallgatókhoz.

Február 14-én, 7.05-kor, böjt első vasárnapján Palscsó Attila hetényi lelképásztor a böjtről osztja meg gondolatait a hallgatókkal.

Február 28-án a 7.05-kor kezdődő Világosságban Czinke Zsolt bátorkeszi lelképásztor a böjti időszakról elmélkedik igehirdetésében.

A Világosság másnapi (hétfői) ismétlésének kezdési időpontja: 13.05.

(A műsor a közvetítést követő naptól meghallgatható a Sola rádió honlapján is: <http://refradio.eu/radio/sola/>)

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe:

Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

Cégbejegyzési szám: 00179191

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: Kis Lucia

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia

Előfizethető a református lelkészi hivatalokban és a szerkesztőség címén.

Előfizetési díj: egy (kalendáriumi) évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi: 930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.

E-mail: ksz@reformata.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk. A tudósítások teljes terjedelemben megtalálhatóak a www.reformata.sk honlapon.

Nyomdai előkészítés: Kis Lukács

Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely

ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09

*Békesség, áldásokban bővelkedő
új esztendőöt kívánunk
minden kedves Olvasónknak
és Munkatársunknak.
A szerkesztőség*